

Projectoproep 2013

Distributiesystemen die verpakkingen in de handel verminderen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Kandidatuur in te dienen uiterlijk op **19 augustus 2013 om 16u** bij:

Leefmilieu Brussel - BIM
Departement duurzame consumptie en ecogedrag
Anja Van Campenhout
Gulledelle 100
1200 Brussel

Telefoon: 02 / 775 77 09
Fax: 02 / 775 76 21
E-mail: avancampenhout@leefmilieu.irisnet.be

1. Algemeen kader van de oproep

Verpakkingsafval maakt in gewicht bijna 30% uit van de vuilnisbak van de gezinnen. Dat is veel! Verpakkingen zijn vaak nodig, maar soms wordt er ook mee overdreven. De evolutie van de huidige maatschappij (buitenshuis consumeren, kleinere gezinnen (bijna de helft van de Brusselse huishoudens bestaat uit 1 persoon!), gebrek aan tijd om zelf te koken) heeft geleid tot een overvloed van nieuwe, kleinere, soms hersluitbare, ... verpakkingen op de markt.

Eén van de doelstellingen van het 4e plan van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen (kortweg « Afvalplan ») is dan ook het verminderen van verpakkingsafval in de handel.

Sommige preventieve handelingen zijn echter moeilijk tot zelfs onmogelijk te promoten bij het grote publiek bij gebrek aan een toereikend aanbod. Dat is het geval voor:

- herbruikbare verpakkingen;
- op vraag van de klant aan de toonbank versneden waren;
- het opnieuw vullen van producten;
- navullingen;
- grote verpakkingen;
- producten in bulk;
- enz.

Sommige preventieadviezen brengen andere moeilijkheden met zich mee. Dat is het geval voor navullingen die, bij ons, niet gerecycleerd worden of producten in bulk die tot een zekere voedselverspilling leiden en tegelijkertijd het gebruik van wegwerpzakken vereisen.

Wist u dat

83% van de bevolking minstens één type van “oververpakte” producten kan opnoemen?

65% van de mensen vindt dat kant-en-klaar- of meeneemmaaltijden meer verpakkingen meebrengen?

Bijna 50% van de bevolking vindt dat er niet genoeg dranken in statiegeldflessen in de winkels staan;

67% van de mensen vindt dat, zelfs als de verpakkingen gerecycleerd worden, er nog altijd een milieuprobleem is?

53% van de mensen zich zorgen maakt over de gezondheidsgevolgen van bepaalde verpakkingen?

(bron : Peiling SONECOM, 2010)

2. Doel

Het terugdringen van de hoeveelheid verpakkingen is een maatschappelijke uitdaging die moet worden vertaald in concrete acties. Daarom richt de Minister van Leefmilieu en haar administratie Leefmilieu Brussel, met de steun van Fost Plus¹, een projectoproep tot alle handelaars van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die (vernieuwende) distributiesystemen willen testen die toelaten om de hoeveelheid verpakkingen te verminderen. Bij distributiesystemen denken we aan de verschillende vormen van bulkdistributie, de opnieuw vulbare productsystemen, de herbruikbare verpakkingen en de navullingen. Het hoofddoel van deze oproep is *de hoeveelheid verpakkingen en het verpakkingsafval te verminderen aan de bron*.

De voorwaarden van deze oproep worden hieronder uiteengezet.

3. Voor wie is deze projectoproep bedoeld?

De projectoproep richt zich tot alle handelaars (groothandel en kleinhandel), alle soorten handel, alsook

¹ Artikel 13, 12° van het intergewestelijk samenwerkingsakkoord voor de preventie en het beheer van verpakkingsafval voorziet dat de organisatie die erkend is voor het beheer van huishoudelijk verpakkingsafval, in dit geval Fost Plus, een bijdrage levert aan de financiering van het beleid van de gewesten inzake de preventie en het beheer van verpakkingsafval. Deze jaarlijkse bijdrage, die forfaitair is vastgesteld op 0,51 eurocent per inwoner (indexeerbaar), kan onder andere worden bestemd voor acties die verband houden met de preventie van verpakkingsafval. Deze projectoproep wordt dus gefinancierd met de bijdrage van Fost Plus.

handelsverenigingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Andere actoren die een nieuw distributiesysteem ter beschikking willen stellen van een handelaar, kunnen ook een project indienen.

4. Steun van Leefmilieu Brussel aan de projectdragers

De steun aan de projectdragers zal hoofdzakelijk bestaan uit financiële steun bedoeld voor de uitvoering van de opdracht. Leefmilieu Brussel zal ook beschikbaar zijn voor alle advies en/of inlichtingen.

Het Gewest heeft een bedrag van 50.000 euro vrijgemaakt voor deze projectoproep 2013.

De ingediende projecten komen enkel in aanmerking voor co-financiering, voor een max. verhouding van 50%. De projecten kunnen een financiële steun ontvangen van maximaal 15.000 euro (btw inbegrepen) maar ook kleinere projecten zijn welkom.

De financiële steun mag gebruikt worden voor:

- de aankoop of de huur van het distributiesysteem
- de eventuele werken
- het onderhoud
- het uitwerken van creatieve ideeën
- communicatiedoelinden
- evaluatie
- de inzet van personeel
- enz.

In de loop van het hele project, en vooral bij de aankoop van goederen en diensten, moeten milieucriteria in aanmerking worden genomen.

De uitgaven moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- aangegaan zijn tijdens de projectperiode (jaar 2013 - 2014)
- effectief verricht zijn door de begunstigde van het project, opgenomen zijn in de boekhouding, en identificeerbaar en controleerbaar zijn

De voorgenomen uitgaven moeten worden ingedeeld in functie van de volgende posten:

- de materiaalkosten van het distributiesysteem
- de huurgelden en huurlasten
- de promotie- en publicatiekosten
- de administratieve onkosten
- de vervoerskosten
- de bezoldiging van derden en onderaannemers, de honoraria, de tijdelijke werknemers
- de personeelskosten

Er moet voor elk project een gedetailleerde begrotingsraming worden opgesteld. De jury zal beslissen over het toe te kennen bedrag. In geval een project wel interessant maar te duur bevonden wordt, kan de jury voorstellen om het gevraagde budget te verminderen.

5. Duur van het project

De geselecteerde projecten hebben een maximale looptijd van 12 maanden volgend op selectie door de jury (in principe van oktober 2013 tot oktober 2014).

6. Deelnamecriteria (in aanmerking komende projecten)

Deze projectoproep heeft het doel nieuwe distributiesystemen te **testen**. De projectdrager dient indicatoren te identificeren die de bekomen resultaten zullen meten. Aan het eind van het project zal blijken of het geïntroduceerde distributiesysteem onverminderd voort zal blijven bestaan, eventueel bijgestuurd dient te worden, of niet de gewenste resultaten oplevert en dus afgevoerd zal worden.

Over volgende resultaten zal gerapporteerd worden:

Minimaal (verplicht):

- hoeveelheid (aantal, kg) verpakkingen die vermeden werd dankzij de implementatie van het distributiesysteem tov een bestaand systeem
- globale milieu-impact (koppel product/verpakking)
- kosten/batenanalyse

Indien mogelijk:

- gebruiksgemak voor de klant, voor het personeel
- invloed op verkoopcijfers
- voorkeuren van de klant - gedragsveranderingen
- invloed op porties - indien mogelijk inschatting van vermindering van voedselverspilling/productverspilling
- ...

De verpakkingstromen in kwestie bestaan uit huishoudelijke en daarmee gelijkgestelde verpakkingen, dus van voeding en andere producten (onderhoud, cosmetica, doe-het-zelf, ...) van de handelszaken. Het gaat niet om industriële verpakkingen. Er dient over gewaakt te worden dat de maatregel geen nadelige gevolgen heeft op het geheel van de verpakkingstromen, tzt van producent tot verkoop aan de particulier.

De bedoelde distributiesystemen kunnen betrekking hebben op:

- vloeibare producten in bulk: zowel food (olie, melk, water, wijn,...) als non-food producten (wasproduct, verf,...)
- droge voeding in bulk
- statiegeld
- hervullen
- de klant brengt een eigen verpakking mee
- ...

Het project moet hoofdzakelijk plaatsvinden tussen september 2013 en september 2014. Bij een project dat eerder wordt opgestart, moet worden verklaard wat de meerwaarde is van de in het kader van de projectoproep gevraagde financiering vergeleken bij het voorziene verloop van deze oproep zonder financiering.

Zijn uitgesloten van deelname aan deze projectoproep:

- a. Projecten die reeds ondersteund worden in het kader van andere projectoproepen van Leefmilieu Brussel
- b. Projecten betreffende recyclage en het gesorteerd inzamelen met het oog op recyclage
- c. Projecten met betrekking tot biologisch afbreekbare verpakkingen
- d. Budgetaanvragen voor materiaal en acties die niet rechtstreeks gelinkt zijn aan het verminderen van verpakkingen

7. Selectiecriteria

De projecten die voldoen aan de vernoemde deelnamecriteria (in aanmerking komende projecten) zullen op basis van de volgende selectiecriteria geëvalueerd en geselecteerd worden door een jury die bestaat uit vertegenwoordigers van het kabinet van de Minister voor Leefmilieu, vertegenwoordigers van Leefmilieu Brussel en vertegenwoordigers van Fost Plus:

- Met betrekking tot het project:
  - Milieu-meerwaarde van het project ten opzichte van de bestaande projecten
  - Naleving van de doelstellingen
  - Samenhang tussen het actieplan en de planning
  - Innovatief karakter (bijvoorbeeld m.b.t. het bereikte doelpubliek of de toegepaste aanpak).
- Met betrekking tot de verwachte resultaten:

- o Mogelijkheid om de resultaten van het project kwantitatief te beoordelen.
- o Omvang van het verwachte milieuresultaat.

De prioriteit gaat uit naar de projecten met het grootste potentieel aan vermeden verpakkingen.

Projectdragers die ook tijdens de Europese Week van de Afvalvermindering (16-24 november 2013) acties voorzien en deze officieel inschrijven op de website van Leefmilieu Brussel, hebben een streepje voor bij de selectie.

Alle kandidaten zullen per e-mail bericht krijgen of hun project al dan niet is weerhouden.

8. Geselecteerde projecten

Voor de geselecteerde projecten zal zo snel mogelijk een bijeenkomst met de projectdrager worden georganiseerd teneinde een overeenkomst af te sluiten met Leefmilieu Brussel en Fost Plus. (zie ook punt 9).

Er zullen vergaderingen van het begeleidingscomité worden belegd met de projectdragers. Dit zal gebeuren op basis van de specifieke vereisten van de projecten. Er zal minstens één vergadering plaatsvinden bij het begin en aan het eind van het project.

9. De verplichtingen van de begunstigen

Er zal een overeenkomst tussen de begunstigen en Leefmilieu Brussel worden opgesteld door Leefmilieu Brussel waarin de voorwaarden van de samenwerking, de doelstellingen van het project en de nuttige aanwending en uitbetaling van de financiering zullen worden vastgelegd.

De begunstigen zullen verzocht worden om hun uitgevoerde acties te rapporteren aan Leefmilieu Brussel alsook de budgetbesteding. Deze verplichtingen zullen toegelicht worden in de overeenkomst die zal worden opgesteld. Afhankelijk van het type project, kan deze verplichting betrekking hebben op:

- hulp bij het bekendmaken van de lessen die werden getrokken tijdens de uitvoering van het project
- het delen en ter beschikking stellen van binnen het kader van de opdracht gecreëerde hulpinstrumenten;
- de toestemming van Leefmilieu Brussel om de in het kader van de opdracht verkregen resultaten/ondernomen acties te gebruiken;
- de toezegging om de rol van 'ambassadeur' (als getuige) te vervullen in verband met de resultaten van het project en de beleefde ervaring.

10. Indiening van de kandidatuurdoSSIERS

De kandidatuurdoSSIERS moeten worden ingediend met behulp van de in bijlage toegevoegde documenten. Er moet een gedetailleerde begrotingsraming worden opgesteld, met inschatting van de potentiële hoeveelheid vermeden verpakkingen alsook een duidelijk overzicht van de indicatoren die gebruikt zullen worden om de resultaten te meten.

De correct ingevulde en ondertekende kandidatuurdoSSIERS moeten ten laatste op maandag 19 augustus 2013 om 16u in 1 papieren exemplaar of een elektronische versie (bij voorkeur - vraag een bevestigingsmail voor goede ontvangst) worden ingediend op het volgende adres:

Leefmilieu Brussel – BIM
Departement Duurzame consumptie en ecogedrag
Tav Anja Van Campenhout
Gulledelle 100, 1200 Brussel
avancampenhout@leefmilieu.irisnet.be

Bijlagen

- KandidatuurdoSSier

Meer informatie:

Leefmilieu Brussel
Anja Van Campenhout
Departement Duurzame consumptie en ecogedrag
02/775.77.09
avancampenhout@leefmilieu.irisnet.be
www.leefmilieubrussel.be

